

військові злочини, крім передбачених статтею 422 Кримінального кодексу України.

Система розмежування компетенції Державного бюро розслідувань та інших правоохоронних органів (органи безпеки, Національної поліції, слідчих органів, що здійснюють розслідування порушень податкового законодавства, детективів Національного антикорупційного бюро України) дуже складна та не завжди зрозуміла. Компетенція кожного правоохоронного органа описана у Кримінальному процесуальному кодексі України, але цього не вистачає для ефективної та швидкої роботи спеціалістів. Не завжди можна одразу зрозуміти, до компетенції якого органа відноситься дана справа, тому, наприклад, часто не можуть зрозуміти різницю між підслідністю Державного бюро розслідувань та Національного антикорупційного бюро України.

У зв'язку з цим потрібно чіткіше визначити компетенцію усіх правоохоронних органів, що, у свою чергу, дозволить швидше та ефективніше розв'язувати питання компетенції.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Билиця Ігор Олегович.***

Боярчук М. В.

студент 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ЯК СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНИЙ СУБ'ЄКТ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Протягом останнього часу корупція в Україні продовжує набувати ознак системного явища, яке поширює свій вплив на всі сфери суспільного життя, все глибше укорінюючись у повсякденному житті як основний, швидкий і найбільш дієвий протиправний засіб вирішення будь-яких проблем.

Масштаби поширення корупції в Україні є однією з головних загроз політичній стабільності та утвердженню верховенства права. Впродовж останніх десятиріч проблема корупції та боротьби з нею продовжує залишатися однією з основних (Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми / Є. В. Невмержицький. — К.: КНТ, 2008. — 368 с.).

Зважаючи на це, пріоритетним напрямком державної антикорупційної політики стала кардинально зміна підходів до протидії корупції, поєднана із удосконаленням і, в деякій мірі, реформування правоохоронних органів та антикорупційного законодавства. Зумовлено це тим, що проведення масштабних реформ у державі не можливе за такого рівня корупції в державі, який існує зараз (Україна за рік сильніше погрузла в корупції: 152-ге місце в світі з 182 [Електронний ресурс] // Інтерфакс-Україна. — 2011. — 1 груд. — Режим доступу : <http://www.newsru.ua/ukraine/01dec2011/transkorr.html>).

Розслідування будь-яких злочинів, які були вчинені державною влади, суду і правоохоронних органів, майже завжди протидіють винні особи з верхівки української влади. Дивлячись на високий рівень корумпованості українських посадовців, розслідування таких кримінальних справ закінчується безрезультатно. Звичайно є винятки, але вони стосуються вчинення особливо тяжких злочинів і яким надано публічний розголос. За обставин неспроможності існуючих правоохоронних органів і органів досудового розслідування здійснювати правозастосовні дії у кримінальних справах що стосуються представників органів державної влади і правоохоронних органів, судів і представників судової влади сприяла прийняттю рішення щодо створення абсолютно нової і повністю незалежної у своїй діяльності правоохоронної структури. Реалізація цього рішення відбулася з прийняттям 13 квітня 2012 року чинного Кримінального процесуального кодексу України, згідно з яким Державне бюро розслідувань є органом досудового розслідування (поряд з ОВС, СБУ, Податковою службою).

Запрацювало Державне бюро розслідувань 27 листопада 2018 року. Відповідно до ст. 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» і ч. 4 ст. 216 КПК до повноважень ДБР належать запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів вчинених: службовими особами, які займають особливо відповідальне становище; особою, посада якої належить до категорії «А», може бути голова місцевої державної адміністрації, керівники державної служби в державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України; службовими особами НАБУ (це Директор НАБУ, директори територіальних управлінь НАБУ, особи начальницького складу, державні службовці та інші працівники, які працюють за трудовими договорами в НАБУ); заступником Генерального прокурора — керівником САП або іншими прокурорами САП, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю НАБУ.

Слід також зазначити, що створення державного бюро розслідувань стало однією із складових чітко визначеної державної політики у сфері боротьби з корупцією. Державне бюро розслідувань є потуж-

ним централізованим органом, який наділений правоохоронними функціями, спрямований на попередження, виявлення та розкриття корупційних злочинів, вчинених високо посадовцями, працівниками судових та правоохоронних органів.

Аналог державного бюро розслідувань як органу, який протидіє корупції, існує в інших країнах. Так, у Франції існує спеціальний орган контролю за декларуванням доходів посадових осіб. В Польщі, Угорщині та Німеччині роль у протидії корупції відводиться громадськості і внутрішньовідомчому контролю, який здійснюється керівниками відповідних органів публічної влади. В Росії, коли корупція була на досить високому рівні, від прокуратури відокремили та зробили незалежним органом Слідчий комітет Росії. В інших країнах фактором тиску на владу з метою примусити її ефективніше боротися з корупцією стало громадянське суспільство.

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що Державне бюро розслідувань як спеціально уповноважений суб'єкт протидії корупції є дуже важливим органом у сфері боротьби з корупцією в Україні.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Кіслиця Ірина Олександрівна*.

Буюклінська А. Є.

студентка 1-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМА КОНКУРЕНТНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

Правоохоронні органи — відособлена група, державних органів, що здійснює діяльність з охорони правопорядку і законності, захисту прав і свобод людини, проведення оперативно-розшукової діяльності та надання юридичної допомоги. Наявність правоохоронних органів у будь-якій країні — важлива частина державної діяльності, націленої на захист прав та свобод її громадян та людей, тимчасово перебуваючих на території даної країни (Заїка С. О. Судові та правоохоронні органи України: навчально-методичні матеріали для курсантів 2-го курсу за напрямом підготовки «Правознавство» Навчально-науково-